

23.1.2024 י"ג בשבט ה'תשפ"ד

לכבוד,
חבר הכנסת יואל (יולי) אדלשטיין,
יושב ראש ועדת חוץ ובטחון
וחברי הועדה הנכבדים

שלום רב,

הנדון: בקשה שלא להאריך את החסיון החל על חברת קו צינור אירופה אסיה (קצא"א 2)

בשם תושבי חבל אילות ואילת, חברי עמותת סביבה בריאה בערבה, אנו מבקשים מכבוד חברי הכנסת להמליץ שלא להאריך את החסיון החל על חברת קו צינור אסיה – אירופה (קצא"א), על פי סעיף 113 (ד') לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

אנו חברי העמותה, תושבי הערבה הדרומית שקו קצא"א שעובר בשטחה אנו מודעים היטב למשמעות החסיון ולאיוולת שבו עבור אזרחי מדינת ישראל ככלל ותושבי הערבה בפרט. למרות שעברו 9 שנים מאז אסון עברונה אנו עדים להשלכות של אסון עברונה עד היום. האסון שבו כ-5 מיליון ליטרים של נפט גולמי הנפט שדלפו מצינור קצא"א לשמורת הטבע עברונה היו ונשארו בקרקע. הטיפולים הנסיוניים עד כה להצלת הקרקע עלו בתוהו¹. היום ברור כי אין מנוס אלה להחליף את הקרקע בשמורה!

שימור החסיון מקבע את המצב שבו לא חייבת קצא"א כלל להסביר או לשקול מול הרשויות את הסיבות שבגללן היא מעמידה את שמורות הטבע היחודיות במדבר ובים בסכנת כליה. החסיון שמגן על החברה מאפשר לה להמשיך ולהתנהל ברשלנות סביבתית ולתת פיצויים רק בדיעבד. מההתנהלות אחרי האסון למדנו שאחרי אסון כסף לא בהכרח יוכל לפתור בעיות אקולוגיות. החסיון איננו מאפשר מניעה או שיקולי זהירות מונעת מראש ובכך מפקיר את עתיד שמורות הטבע היחודיות. אחריותכם כממשלה לדאוג לעתיד הסביבה והאנשים כאחד. אנו תושבי הערבה הדרומית חיים כאן בזכות אוצרות הטבע שמקיימים את פרנסתנו.

לא יתכן כי הסיבות שבגינן ניתן חסיון לקצא"א לפני מעל 6 עשורים רלוונטיות כפי שהיו בעבר. מצד שני מחיר החסיון בעולם שבו מאזן הכוחות השתנה הוא מחיר שמדינת ישראל לא יכולה להמשיך ולהרשות לעצמה.

מנסיוננו בהתנהלות מול משרדים ממשלתיים למדנו כי גם ללא החסיון המיוחד, חוק חופש המידע מאפשר למדינת ישראל להקפיד על כך שמשקולי ביטחון או שמירה על יחסי החוץ, מידע רגיש על החברה לא יפורסם לציבור, אך כל שאר פעילותה של קצא"א - היקפי שינוע נפט וחומרים מסוכנים אחרים, מספר העובדים, שכר מנהלים, התקשרויות והוצאות ליח"צ ולובינג, בקרת איכות, נהלים למניעת תאונות ודליפות, נידוף, תרחישי תגובה למקרה תקלות בסביבה עירונית ועוד - חובה שיהיו גלויים לעין הציבור.

רק לפני שנה ועדת חוץ וביטחון החליטה להאריך את החסיון לשנה אחת ולא ל-5 שנים. הסיבות שבגינן הבינה הועדה את החשיבות של שקילה מחודשת נשארו למיטב הבנתנו בעינינו. לכן אנו מבקשים גם השנה לפעול כך ובמקביל לדון בסעיפים בהם ניתן להוציא מהחסיון במהלך השנה הקרובה.

אנו פונים אליכם בבקשה כי תתנגדו להארכת החסיון של קצא"א, לטובת העתיד ושמירה על המדינה ועל אוצרות הטבע של כולנו

בברכה,

טל הולצמן, יו"ר סבב"ע, סביבה בריאה בערבה

¹ <https://beshvilhaarez.parks.org.il/distinct/images/Evrone.pdf>

